

Tekst 2 Welkom in Europa

- 1 Enkele berichten uit kranten van de laatste tijd: *In Palermo, Italië, zijn 37 Afrikanen aanhouden vanwege illegaal verblijf. Ze werden aan land gebracht door een Duitse olietanker die ze van de verdrinkingsdood had gered. Direct na hun aanhouding zijn deze illegalen naar hun land van herkomst teruggestuurd.* En: *Aan de Hongaarse grens bij Hegyshalom hebben grenswachten negentien Oekraïeners zonder verblijfsvergunning uit een vrachtwagen gehaald. De zeventien vrouwen en twee mannen kregen al snel daarna een enkeltje Kiev in de handen gedrukt.* Tot slot: *Op het Londense vliegveld Heathrow komen volgens de politie wekelijks meer dan honderd illegalen het Verenigd Koninkrijk binnen.* Je zou ze helden kunnen noemen, deze onverschrokkenen die slagbomen, bijtgrage honden, snelle politieboden en infraroodcamera's weten te trotseren. Jaarlijks lukt het een half miljoen van hen 'Fort Europa' binnen te komen. Dat zijn er dertienhonderd per dag.
- 2 Europa zou zich trots moeten voelen, want iedereen wil ernaartoe. Maar van de 48 meest ontwikkelde naties ter wereld, waaronder een aantal Europese, voeren er 21 een keiharde anti-immigratiepolitiek. En dat tot grote vreugde van corrupte douaniers, mensen-smokkelaars, louche uitzendbureautjes, pandjesmelkers, exploitanten van bedompte naaiateliers en koppelbazen, want die verdienen een dikke boterham aan de illegale migratie. Hoe meer de grenzen worden dichtgehouden, des te lucratiever het voor deze profiteurs wordt. Britten met een geldig paspoort kopen een enkeltje Sjanghai voor 500 dollar, maar de bende die de Chinezen bij Morecambe Bay naar Groot-Brittannië smokkelde, toucheerde voor een enkeltje 37.000 dollar!
- 3 Het invloedrijke *Human Development Report* van de Verenigde Naties beschouwt migratie, althans de legale vorm ervan, als een nuttig verschijnsel, "want met internationale migratie worden ook vaardigheden, werk en ideeën verspreid die onze levens verrijken". Dat zijn mooie woorden. In werkelijkheid ervaren veel Europese burgers de komst van al die immigranten, of ze nu legaal of illegaal zijn, allerminst als positief.
- 4 Maar hoe hard men het ook probeert, migratie valt niet te stoppen. Volgens de IOM, de *International Organisation for Migration*, waren in de jaren zeventig rond de 85 miljoen mensen op pad. Op dit moment zijn dat er al 175 miljoen; dat is één op de 35 wereldburgers. Wat de toekomst zal brengen, laat zich gemakkelijk raden. Alleen al in Marokko wachten ongeveer anderhalf miljoen Afrikanen op een kans de overtocht naar Europa te maken, vermoedelijk onwetend van het feit dat op de route naar Gibraltar naar schatting jaarlijks tweeduizend gelukzoekers verdrinken.
- 5 De doorlopend negatieve aandacht in de media voor incidenten wekt de indruk dat immigratie eigenlijk altijd al een ongewenst verschijnsel is geweest. Die indruk is onjuist: honderd jaar geleden kende de wereld amper grenzen en onze voorouders maakten van die vrijheid volop gebruik. Tussen 1820 en 1924 trokken maar liefst zestig miljoen Europeanen naar de Verenigde Staten. Ongeveer in dezelfde periode wisten dertig miljoen Indiërs zich in Zuid-Amerika en aan de Afrikaanse oostkust te vestigen. Hun beweegreden was dezelfde als die van de migranten in onze tijd: hoop op een beter leven. Migratie is niets anders dan het zich verplaatsen van een plek waar de levenskansen gering zijn, naar een plek waar deze groter zijn.
- 6 Er zijn tal van redenen om Europese overheden aan te manen een ruimhartiger toelatingsbeleid te voeren en ook mensen van buiten Europa legaal tot de Europese markt toe te laten. In de eerste plaats heeft de gemiddelde westerling het beter dan ooit tevoren. Volgens de *Human Development Index* steeg gedurende de laatste vijftig jaar in de rijkere Europese landen de verwachte levensduur met zo'n vijftig procent. Gestage groei van het inkomen en vrijere toegang tot het onderwijs hebben het welzijn aanzienlijk vergroot. Alleen al om humanitaire redenen zouden we moeten toestaan dat ook anderen van deze verworvenheden profiteren. Dat kan eenvoudigweg door arbeidskrachten van elders de mogelijkheid te bieden op onze markten hun boterham te verdienen.
- 7 Migratie is bovendien een uitermate effectieve manier om de economie in arme landen zelf te stimuleren. Als migranten het eigen land verlaten, wordt door hun uittocht de arbeidskracht schaarser en stijgen de lonen voor de achterblijvers. Volgens cijfers van de Wereldbank maken migranten zo'n 88 miljard dollar per jaar over naar hun familie thuis. En dat zijn dan alleen nog maar de formele overboekingen. Waarschijnlijk sturen de migranten al met al zo'n 200 miljard dollar naar huis. Dat bedrag is niet alleen vijf keer zo hoog als wat de rijke wereld uitgeeft aan officiële ontwikkelingshulp, maar dat geld wordt - omdat het van direct betrokkenen afkomstig is - zonder twijfel ook veel verstandiger geïnvesteerd.
- 8 Het liberale Europa is niet gebaat bij een gesloten economie en ook nu al is er volop

- handel met bijvoorbeeld Indonesië (textiel) of met Afrika (landbouwproducten). Wie overtuigd is van het belang van vrijheid als drijvende economische kracht in de samenleving, zou ook een vrije uitwisseling van arbeidskrachten moeten toestaan. Onder Europese experts bestaat daarover steeds meer consensus. Het vergrijzende Europa heeft immers jonge werkers nodig om de economie draaiend te houden.
- 9 Tegenstanders van immigratie denken dat nieuwkomers de toch al schaarse banen van de eigen bevolking inpikken, onze verzorgingsstaat zwaar onder druk zetten en een *braindrain*¹⁾ op gang brengen van mensen die veel hadden kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun eigen land. Ook menen ze dat immigratie de oorzaak is van het stijgen van de criminaliteit.
- 10 Wie meent dat immigranten de banen van de eigen bevolking inpikken, gaat uit van een statische economie waarin slechts een bepaalde hoeveelheid werk bestaat. Maar migranten zijn behalve werknemers ook consumenten die daarmee banen creëren. Bovendien zijn migranten vaak ondernemender dan autochtonen. In Nederland bijvoorbeeld groeide het aantal ondernemers onder nieuwkomers de afgelopen vijf jaar met 44 procent. Onder de autochtonen steeg het aantal ondernemers met slechts twee procent. Migranten zijn dus niet alleen werknemers, maar ook werkgevers, en wel in toenemende mate. Een vergelijkbare ontwikkeling was zichtbaar in de economie van de Verenigde Staten die in de late negentiende eeuw expandeerde. Dat gebeurde niet ondanks, maar dankzij de zestig miljoen arbeidsmigranten uit Europa.
- 11 Sommigen verkeren in de veronderstelling dat immigranten alleen maar komen om gedurende de rest van hun leven te profiteren van onze verzorgingsstaat. Deze tegenstanders zien over het hoofd dat de meeste immigranten helemaal niet van plan zijn zich levenslang in het Westen te vestigen. De meesten willen alleen maar een paar jaren wat geld verdienen en vervolgens terugkeren naar vrienden en familie.
- 12 In tegenstelling tot wat sommige tegenstanders beweren, dragen de migranten niet bij aan een *braindrain*, maar aan een *brain-circulation*, want zij vergaren in het Westen kennis en ideeën en maken die in hun thuisland weer productief. Uitzondering daarop is misschien de illegaal die duizenden euro's moet neertellen om zich Amerika of de Europese Unie binnen te laten smokkelen. Die zal er niet over piekeren op korte termijn naar huis terug te keren, omdat zijn investering moet worden terugverdiend.
- 13 En wat de criminaliteit betreft: uit recent onderzoek blijkt dat de naar schatting 140 duizend illegale immigranten in Nederland daarin geen rol van betekenis spelen. Raken zij bij hoge uitzondering toch op het slechte pad, dan betreft het diefstal om te kunnen overleven.
- 14 Een eigentijdse migratiepolitiek zoals ik die voor ogen heb, mikt niet op een permanent verblijf van geschoolde migranten. Europa moet werkers uit Azië, Afrika of Zuid-Amerika welkom heten en tegelijkertijd een prikkel scheppen om ze na verloop van tijd weer te laten terugkeren. Dat kan bijvoorbeeld door immigranten een werkvergunning te geven voor een afgebakende periode van drie, vijf of tien jaar. Zij betalen bij binnenkomst een borgsom, die later weer wordt teruggegeven. Gedurende hun verblijf worden aan deze geldsom de premies toegevoegd die de immigranten moeten afdragen voor hun pensioen, hun arbeidsongeschiktheids- of hun werkloosheidsverzekering. Bij het verlaten van Europa wordt alles, vermeerderd met rente, in één keer uitgekeerd.
- 15 Als Europa niet verstandiger omgaat met de vele immigranten en de toegang verder blijft bemoeilijken, belemmert het zijn eigen ontwikkeling en is er op den duur maar één groep die er voordeel van heeft: corrupte douaniers, mensensmokkelaars, louche uitzendbureautjes, pandjesmelkers, exploitanten van bedompte naaiateliers en koppelbazen. Voor hen zou een even slimme als humane immigratiepolitiek ronduit dramatisch zijn.

naar: Ralf Bodelier

uit: *Intermediair*, 30 september 2004

noot 1

braindrain: het wegtrekken van geleerden en intellectuelen, met name uit de ontwikkelingslanden naar de geïndustrialiseerde landen

De teksten die voor dit examen gebruikt zijn, zijn bewerkt om ze geschikt te maken voor het examen. Dit is gebeurd met respect voor de opvattingen van de auteur(s). Wie kennis wil nemen van de oorspronkelijke tekst(en), raadplege de vermelde bronnen. De Cevo is verantwoordelijk voor vorm en inhoud van dit examen.

■ Tekst 2 Welkom in Europa

22p **23** □ Maak een goedlopende samenvatting in correct Nederlands van maximaal 180 woorden van de tekst *Welkom in Europa*. Zorg ervoor dat je samenvatting begrijpelijk is voor iemand die de oorspronkelijke tekst niet kent.

Uit je samenvatting moet duidelijk worden:

- wat kenmerkend is voor de huidige immigratiepolitiek in Europa;
- welke andere immigratiepolitiek zou moeten worden uitgevoerd en om welke redenen;
- welke bezwaren tegenstanders van immigratie hebben en met welke argumenten deze bezwaren worden ontkracht;
- op welk idee een moderne immigratiepolitiek gebaseerd zou moeten zijn en wat de positieve effecten daarvan zouden zijn.